

การค้าชายแดนปี' 64 มีลุ้นเติบโต 4.3% ... จับตาค่าข้ามแดนไปประเทศที่ 3

ฉบับส่งสื่อมวลชน
CURRENT ISSUE
ปีที่ 27 ฉบับที่ 3191
วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2564

▶ ประเด็นสำคัญ

- แม้จะยังมีปัญหาโควิด-19 ค้างคาอยู่ แต่การค้าชายแดนปี 2564 มีสัญญาณปรับตัวดีขึ้นตามเศรษฐกิจคู่ค้าที่น่าจะเข้าสู่เส้นทางฟื้นตัวจากจุดต่ำสุด ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ในระยะต่อไปการส่งออกสินค้าผ่านแดนไปยังประเทศที่ 3 (จีน เวียดนามและสิงคโปร์) จะกลายมาเป็นแรงขับเคลื่อนใหม่ต่อจากนี้ โดยเฉพาะสินค้าดาวรุ่งอย่างเทคโนโลยี IT ยางพาราและผลไม้ที่เป็นที่ต้องการอย่างมาก มีส่วนทำให้การส่งออกชายแดนและผ่านแดนในภาพรวมกลับมาเติบโตได้ที่ร้อยละ 4.3 (กรอบประมาณการร้อยละ 3.3-5.5) มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเป็น 799,195 ล้านบาท (กรอบประมาณการที่ 791,602-808,461 ล้านบาท)
- นอกจากนี้ โครงสร้างการผลิตและส่งออกในปัจจุบันของไทยไม่เอื้อให้การส่งออกสินค้าเดิมๆ ผ่านชายแดนไทยเติบโตได้อย่างมั่นคงนัก ขณะที่สินค้าที่เป็นดาวรุ่งสร้างมูลค่าเพิ่มสูงอย่างเทคโนโลยี IT ที่อยู่ในกระแสความต้องการของตลาดโลกกำลังมีบทบาทสำคัญต่อการค้าชายแดนของไทยนับจากนี้ ก็ยังเป็นโจทย์สำคัญว่าจะทำอย่างไรให้สินค้าที่พึ่งพานักลงทุนต่างชาติสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการยกระดับการผลิตขึ้นไปอีกขั้น จนสร้างความโดดเด่นให้แก่สินค้าไทยเหนือคู่แข่งชาติอื่นๆ ก็ยังเป็นเรื่องที่ต้องเร่งดำเนินการอย่างเร่งด่วน

การค้าชายแดนและผ่านแดนของไทยในปีที่ผ่านมาเผชิญความท้าทายอย่างมากจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ทั่วโลกต้องประสบเป็นปีแรกไม่เพียงทำให้กำลังซื้อของคู่ค้าชะลอตัว ยังทำให้พรมแดนระหว่างประเทศจำเป็นต้องจำกัดจุดผ่านแดนเหลือเพียงเฉพาะช่องทางที่สำคัญเท่านั้น รวมทั้งเพิ่มมาตรการเข้มงวดในการตรวจปล่อยรถยนต์ขนส่งสินค้า สิ่งเหล่านี้กีดตันการส่งออกชายแดนและผ่านแดนของไทยในภาพรวมให้หดตัวร้อยละ 2.16 มีมูลค่า 766,314 ล้านบาท ในปี 2563 แต่ท่ามกลางวิกฤตที่เกิดขึ้นกลับมีความต้องการสินค้าเพื่อตอบโจทยกิจกรรมทางเศรษฐกิจวิถีใหม่ (New Normal) ทำให้การส่งออกผ่านแดนไปประเทศที่ 3 (สิงคโปร์ จีน เวียดนามและประเทศอื่นๆ) เติบโตได้อย่างน่าสนใจที่ร้อยละ 6.4 กลายเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญช่วยพยุงการค้าชายแดนและผ่านแดนของไทยให้กลับมาเติบโตได้ในปีนี้

Disclaimer

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ("KResearch") เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะหรือข้อมูลที่เชื่อในความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้รับประกันความถูกต้องหรือความน่าเชื่อถือในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ

สำหรับปี 2564 เป็นอีกปีที่โควิด-19 ยังไม่คลี่คลาย แต่ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าของไทยเริ่มปรับตัวดีขึ้นกว่าเดิม มีทั้งปัจจัยด้านราคาน้ำมันที่เข้ามาช่วยเสริมให้ตัวเลขการค้าชายแดนพลิกฟื้นกลับมา ขณะที่โครงสร้างการส่งออกสินค้าของไทยที่พึ่งพาตลาดประเทศที่มีพรมแดนติดกับไทยเกินกว่าครึ่ง (เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชาและมาเลเซีย) กลายเป็นจุดอ่อนสำคัญที่จุดการส่งออกชายแดนในภาพรวมลดลงตลอด 3 ปีที่ผ่านมา โดยคาดว่าในปี 2564 การส่งออกชายแดนไปตลาดเหล่านี้จะยังมีทิศทางเติบโตต่อเนื่องต่อไปขยายตัวเพียงร้อยละ 1.3 มีมูลค่าการส่งออก 454,005 ล้านบาท ดังนี้

- การส่งออกชายแดนของไทยเริ่มมีปัญหามูลค่าการค้าลดลงเรื่อยมา ด้วยข้อจำกัดด้านกำลังซื้อและจำนวนประชากรของคู่ค้า จึงทำให้ทิศทางการส่งออกไปยังตลาดเหล่านี้เติบโตได้อย่างจำกัด โดยเฉพาะประเทศที่มีพรมแดนติดกับไทยอย่าง สปป.ลาว และกัมพูชาล้วนมีขนาดตลาดค่อนข้างเล็กมีประชากรไม่ถึงครึ่งของไทย และเมียนมาก็กำลังประสบวิกฤตการณ์ภายในที่กดดันทั้งเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนในประเทศยิ่งทำให้สินค้าไทยทำตลาดได้ยากขึ้นไปอีกในปีนี้อีกทั้งประเทศเหล่านี้พึ่งพาการค้าสินค้าไทยในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีมูลค่าเพิ่มไม่สูง และสินค้าโภคภัณฑ์ก็ผันผวนตามภาวะเศรษฐกิจ การพึ่งพาแรงขับเคลื่อนจากตลาดประเทศเพื่อนบ้านจึงไม่มากนัก
- โครงสร้างการส่งออกสินค้าแบบเดิมของไทยตอบโจทย์ตลาดคู่ค้าได้น้อยลง เนื่องจากในปัจจุบันมีนักลงทุนไทยและต่างชาติเข้าไปตั้งโรงงานผลิตบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป อาหารแปรรูป น้ำอัดลม ปูนซีเมนต์ในประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้การส่งออกของไทยในสินค้ากลุ่มนี้ที่เคยสร้างรายได้ให้ไทยในลำดับต้นๆ ลดน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันทั่วไป เช่น อาหารแปรรูป เครื่องดื่ม กระจกชำระ เครื่องใช้ส่วนบุคคล เครื่องสำอาง และขนมขบเคี้ยว เป็นต้น ยังคงครองใจเพื่อนบ้านได้เหนียวแน่นทั้งที่ สปป.ลาว กัมพูชา เมียนมาและมาเลเซีย แต่สินค้าเหล่านี้มีมูลค่าเพิ่มน้อยและกำลังซื้อที่จำกัดทำให้การเติบโตจึงไม่โดดเด่นนัก

จะเห็นได้ว่าโครงสร้างการส่งออกของไทยไม่เอื้อต่อการส่งออกไปยังตลาดชายแดนหลักของไทยดังเช่นในอดีต ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ตลาดดาวรุ่งที่จะมาสนับสนุนการค้าชายแดนของไทยอยู่ที่การส่งสินค้าผ่านแดนไปประเทศที่ 3 (สิงคโปร์ จีน เวียดนาม และประเทศอื่นๆ) ซึ่งเริ่มมีสัญญาณเติบโตมาระยะหนึ่ง โดยสัดส่วนการส่งออกไปตลาดนี้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 43 ของการส่งออกชายแดนและผ่านแดน (จากที่เคยมีสัดส่วนร้อยละ 37 ในปี 2561) อีกทั้งสินค้าไทยที่ไปตลาดนี้มีศักยภาพโดดเด่นจึงน่าจะเติบโตได้ดีกว่าตลาดอื่นๆ โดยคาดว่าปี 2564 จะเติบโตที่ร้อยละ 8.5 มีมูลค่าส่งออกราว 345,191 ล้านบาท ดังนี้

- ตลาดจีนตอนใต้มีขนาดใหญ่ที่สุดในบรรดาตลาดการค้าผ่านแดนไปประเทศที่ 3 และมีอนาคตสดใสกว่าตลาดอื่น อาจขยับขึ้นมาเป็นตลาดอันดับ 1 ของไทย แซงหน้ามาเลเซียและ

Disclaimers

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ("KResearch") เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะหรือข้อมูลที่เชื่อในความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้อันุมัติหรือรับรองเพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำหรือมุ่งใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

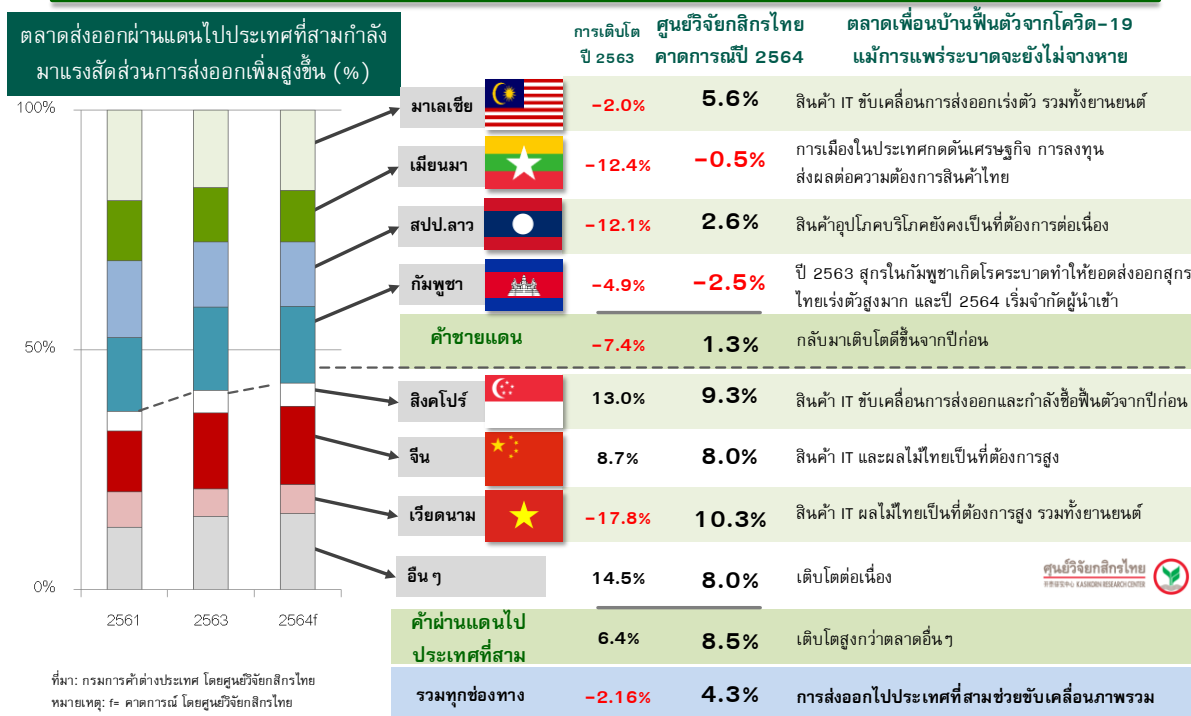
ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้เป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ

กัมพูชาได้ในอีก 3-5 ปีข้างหน้า ยิ่งหนุนให้บทบาทของการค้าข้ามแดนมีความสำคัญต่อไทยมากขึ้นไปอีก ประกอบกับจีนมีกำลังซื้อขนาดใหญ่และบริโภคสินค้าต่างไปจากประเทศที่มีพรมแดนติดกันไทย ซึ่งสินค้าไทยที่ส่งไปจีนตอนใต้ล้วนเป็นสินค้าที่ไทยมีศักยภาพโดดเด่นเหนือคู่แข่งรายอื่นทั้งสินค้าเทคโนโลยี IT ผลไม้เมืองร้อน ผลิตภัณฑ์ยางพารา ยางยานพาหนะ ทำให้ในปี 2563 ที่ผ่านมามีผลผลิตปัญหาโควิด-19 แต่การส่งออกของไทยผ่านแดนไปจีนตอนใต้ก็ขยายตัวถึงร้อยละ 8.7 มีมูลค่าส่งออก 121,984 ล้านบาท เร่งตัวต่อเนื่องมาหลายปี

- **สินค้าที่ส่งออกไปยังตลาดประเทศที่ 3 มีความเฉพาะตัว เป็นสินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการผลิตอยู่แล้ว สอดคล้องกับความต้องการของตลาดปลายทางทั้งสิงคโปร์ จีน และเวียดนาม** ได้แก่ สินค้าเทคโนโลยี IT ชั้นกลาง ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง ผลไม้เมืองร้อนอย่างทุเรียน ลำไยสด/แห้ง ลิ้นจี่ และมังคุด เป็นต้น รวมแล้วส่งสินค้านี้ดังกล่าวไปตลาดประเทศที่ 3 ถึงร้อยละ 70 ของการค้าชายแดนและผ่านแดนในกลุ่มดังกล่าว (จากที่ร้อยละ 63 ในปี 2560) โดยเฉพาะสินค้าเทคโนโลยี IT ชั้นกลางที่ต้องนำไปประกอบต่อในโรงงานประเทศปลายทางที่อยู่ในมาเลเซีย จีน สิงคโปร์ และเวียดนาม ซึ่งในปีที่ผ่านมาตั้งแต่เกิดโควิด-19 ยังเติบโตร้อยละ 18.7 นั่นทำให้การส่งออกไปประเทศที่ 3 ยังมีโอกาสเติบโตตามกระแสการพัฒนาเทคโนโลยีโลกในระยะต่อไป

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดส่งออกชายแดนและผ่านชายแดนไทยปี 2564 กลับมาเติบโต 4.3%

Disclaimers

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ("KResearch") เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะหรือข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้อันุมัติหรือรับรองเพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำหรือมุ่งใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้เป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้เพื่อแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ

โดยสรุป ด้วยการฟื้นตัวของเศรษฐกิจคู่ค้าที่น่าจะปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อน ซึ่งได้ผ่านพ้นสถานการณ์โควิด-19 มาได้อีกหนึ่งปีหนึ่ง ซึ่งแน่นอนว่าหลายประเทศยังต้องพึ่งพาการบริโภคสินค้าจากไทย รวมถึงสินค้าในกลุ่ม IT มีสัญญาณแรงตัวตามกระแสโลกอย่างต่อเนื่องยิ่งผลักดันการส่งออกสินค้าผ่านแดนไปประเทศที่ 3 ให้มีบทบาทสำคัญด้วยแรงขับเคลื่อนดังกล่าว ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า การส่งออกชายแดนและผ่านแดนของไทยปี 2564 จะพลิกกลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 4.3 มีมูลค่าการส่งออก 799,195 ล้านบาท (กรอบประมาณการเติบโตที่ร้อยละ 3.3-5.5 มีมูลค่าการส่งออก 791,602-808,461 ล้านบาท) โดยขึ้นอยู่กับฟื้นตัวของเศรษฐกิจคู่ค้าในการรับมือกับการระบาดของโควิด-19 ได้ดีเพียงใด การส่งออกไปตลาดส่วนใหญ่กลับมาขยายตัวยกเว้นบางประเทศที่หดตัวจากปัจจัยเฉพาะ อาทิ เมียนมาที่มีปัญหาการเมืองในประเทศอุตสาหกรรม และโรคระบาดในสุกรที่กัมพูชาทำให้ฐานปีก่อนสูงผิดปกติอย่างมาก

อนึ่ง นับจากการส่งออกข้ามแดนไปยังจีนและเวียดนามจะยิ่งทวีความสำคัญ ซึ่งการขนส่งสินค้าที่ต้องผ่านหลายประเทศทั้ง สปป.ลาว เวียดนามจึงจะเข้าสู่จีนยังคงมีอุปสรรค โดยถ้าหากทางการไทยสามารถอำนวยความสะดวกในการตรวจปล่อยสินค้าและการขั้บรถขนส่งข้ามแดนให้เป็นหนึ่งเดียวกันได้ยิ่งทำให้ขนส่งทางถนนผ่านทางชายแดนไทยเป็นอีกทางเลือกในการส่งออกสินค้าที่เข้าสู่ตลาดเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว จากปัจจุบันที่การขนส่งในทางปฏิบัติยังติดขัดในบางจุด แม้อาเซียนจะมีความตกลงการตรวจสอบเอกสารศุลกากรผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ASEAN Single Window: ASW) เพื่อความสะดวกแต่ประเทศกัมพูชา สปป.ลาว และเมียนมาก็ยังอยู่ระหว่างพัฒนาระบบ หรือแม้แต่ความตกลงการขนส่งสินค้าข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงหรือ GMS-CBTA ที่ช่วยต่อขยายการขนส่งไปถึงประเทศจีนตอนใต้แต่ก็ยังคงต้องเปลี่ยนรถในบางพรมแดน

นอกจากนี้ **สิ่งที่ต้องจับตาในระยะต่อไป** ต้องยอมรับว่าโครงสร้างการผลิตและส่งออกของไทยในปัจจุบันไม่เอื้อให้ค้าชายแดนไทยเติบโตได้อย่างมั่นคงนัก เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นสินค้ามีมูลค่าเพิ่มน้อยในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค อาหารและเครื่องดื่ม ขนาดตลาดมีจำกัดจึงไม่สามารถผลักดันค้าชายแดนให้เร่งตัวได้มาก ทำได้เพียงแค่ประกอบการค้าไปตามภาวะเศรษฐกิจของคู่ค้าเป็นหลัก ขณะที่สินค้าที่ใช้วัตถุดิบในไทยอย่างยางพารา กับผลไม้เมืองร้อน ซึ่งมีศักยภาพโดดเด่นในตัวเองมีส่วนช่วยขับเคลื่อนค้าชายแดนไทยไปยังประเทศจีนและเวียดนามได้อย่างต่อเนื่องและยังคงมีช่องทางอันสดใส แต่**สินค้าที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูงในกลุ่มยานยนต์เทคโนโลยีโดยเฉพาะสินค้า IT** ที่อยู่ในกระแสความต้องการของตลาดโลกยังมีโอกาสเติบโตได้อย่างไม่หยุดยั้ง นับว่ามีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นการค้าชายแดนของไทยนับจากนี้ไป แต่สินค้าเหล่านี้จะยังคงเป็นแรงส่งให้แก่ไทยได้อีกนานแค่ไหนนั้นคงขึ้นอยู่กับการตัดสินใจลงทุนของต่างชาติว่าจะเลือกลงทุนในไทยหรือย้ายไปตั้งฐานการผลิตที่อื่น ดังนั้น การกระตุ้นการค้าชายแดนซึ่งก็เป็นส่วนหนึ่งของการค้าในภาพรวมของไทยก็คงต้องเริ่มจากการแก้ปัญหาโครงสร้างการผลิตของไทยให้ยกระดับไปอีกขั้น จนสินค้าไทยเกิดความโดดเด่นเป็นที่ต้องการของคู่ค้าเหนือคู่แข่งชาติอื่น ๆ

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย
开泰研究中心 KASIKORN RESEARCH CENTER

Disclaimers

รายงานวิจัยนี้จัดทำโดยบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ("KResearch") เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะหรือข้อมูลที่เชื่อในความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้รับผิดชอบใดๆ เพื่อชดเชยหรือชดเชย หรือมุ่งใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้เป็นทรัพย์สินของ KResearch และหรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงชื่อความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และหรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และหรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ